

Luonnos Loimaan kaupungin lausunnoksi - Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2023-2030

Väylävirasto pyytää 2.5.2021 mennessä lausuntoanne luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2023-2030.

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 –suunnitelman, toimeenpanoa.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, jonka talouskehysten määrittelee Liikenne12-suunnitelma. Vuosia 2023-2030 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita.

Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, joiden kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen. Pyydämme tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta seuraavassa esitettyjen kysymysten kautta.

1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi lähtökohdat ja valmisteluperiaatteet?

2. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

Kuntien kannalta on tärkeää, että perusväylänpidon lisäksi huolehditaan kehittämisinvestointien rahoitustason ennustettavuudesta ja kestävästä liikkumisesta edistämiseksi. Jo ennestään matalan kehittämisinvestointien rahoitustason huomattava leikkaus vaikeuttaa valtion sopimuksellista yhteistyötä kuntien ja kaupunkiseutujen kanssa. Se myös heikentää mahdollisuuksia parantaa kaupunkiseutujen välistä saavutettavuutta, joka mm. parantaisi työmarkkinoiden toimivuutta ja edistäisi investointeja.

Toiveena oli, että Liikenne12 parantaa liikennejärjestelmän kehittämisen pitkäjänteisyyttä, mutta tämä ei ole toteutumassa.

3. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

4. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehysten puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteista liikenneturvallisuus ei ole noussut riittävän keskeiseksi investointiohjelman tavoitteeksi. Varsinais-Suomessa valtatieltä 9 puuttuvat liikenneturvallisuuden kannalta välttämättömät parannustoimenpiteet. Valtatie 9:n yhteysväli Turku–Tampere on keskimäärin muuta päätieverkkoa vaarallisempi. Yhteysvälillä sattuu vuosittain 25 henkilövahinko-onnettomuutta ja 4 ihmisen kuolema. Investointiohjelmaan tulee lisätä Liedon aseman ja Auran välisen leveäkaistatien nelikaistaistamisen rakentamisrahoitus.

5. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seuranta?

Loimaan kaupunki yhtyy Kuntaliiton 2021 lausuntoon, jossa todetaan, että lausuntojen lisäksi ohjelman valmistelussa olisi tärkeää avoin ja läpinäkyvä vuorovaikutusprosessi sidosryhmien, kuten maankäytöstä vastaavien kuntien ja alueiden ja elinkeinoelämän kanssa. Investointiohjelman tulisi muodostaa hyvä pohja kehittämistoimien priorisoinnille ja pitkäjänteisyydelle. Esimerkiksi niiden hankkeiden osalta, jotka eivät ole päässeet toteutuskoreihin 1A tai 1B, vaan ovat ”ulkona”, ohjelman perusteluista ei käy hankekohtaisesti ilmi, miksi ne eivät ole toteutusohjelmassa ja mitä pitäisi tehdä (ja kenen), että hanke etenisi. Tähän kaipaisi läpinäkyvyyttä.

6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmää?

VT9 merkittävä väylä elinkeinoelämälle, jota puolta Turun kauppakamari on tuonut osaltaan esille mm. 2021 omassa lausunnossaan.

Väylävirasto on osoittanut suunnittelumäärärahan 9 - tien koko Lieto as - Loimaa välin kehittämisen suunniteluun. Kolmen ohituskaistaparin suunnitelmat Aura - Loimaa ovat meneillään ja valmistumassa. Ne tarvitaan myös investointiohjelmaan.

VT9:n leveäkaistatien (Lieto as - Aura, n 8 km) nelikaistaistamisen yksityiskohtainen suunnitelma on tullut valmiiksi. Leveäkaistatien yksityiskohtainen tiesuunnitelma on vanhentunut jo kertaalleen kuusi vuotta sitten. Nyt kun suunnitelma on uudelleen valmis, tämä hanke ei ole kuitenkaan mukana investointiohjelmassa. Vastaavaa leveäkaistatietä ei Suomessa enää ole ja siinä ei osata ajaa tien edellyttämällä tavalla. Kolareita tieosuudella on keskimääräistä enemmän ja vakavan onnettomuuden toteutuminen on enää ajan kysymys. Lisäksi VT 9 on laajempaa TEN-T verkkoa ja Turun ja Tampereen kehitysväylää ja yhteys on sisämaahan ja Tukholmaan. Leveäkaistatielle liittyy juuri Aurassa myös Kantatie 41 liikenne ja liikenne on siksi nyt moottoritietasoista. Loimaan kaupunki esittää yhdessä mm. Pro Ysitiie sekä Auran kunnan tavoin Väyläviraston investointiohjelmaan lisättäväksi: ”Tieliikenteen kehittämishankkeet: Vt 9 Lieto–Aura leveäkaistatien nelikaistaistus”.

Turku-Loimaa-Toijala -rata on tärkeä runkoverkon poikittaisrata. Radalla on huomattavaa tavaraliikennettä, jonka merkitystä ovat tuoneet esiin mm. Turun kauppakamari, Meyer, Neste ja Yara. Rata on myös tärkeä työmatkaliikenteelle, jota voisi olla vielä huomattavasti enemmän suhteellisen pienillä kehittämispanoksilla. Yhteysvälin kunnat ovatkin aktivoituneet lähijunaliikenteen käynnistämiseksi ja valtion odotetaan osallistuvan kestäväen joukkoliikenteen kehittämiseen osaltaan mm. asemapaikkojen ja laiturialueiden kunnostamisen kautta. Lyhyellä tähtämellä rataosuudelle olisi syytä lisätä pari työmatkavuoroa.

Investointiohjelmaan tulisi lisätä ”Turku-Toijala välin lähijunaliikenteen henkilöratapihat”